

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felélő szerkesztő és kiadó tulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K. VÁSÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlatter sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Kereskedelem és pénzügy.

A vándoriparról és a házalásról szóló törvényjavaslat tárgyában a képviselőház közgazdasági bizottsága által benyújtott jelentésnek általános részét a következőkben közöljük:

A házalás a kereskedelemnek hazánkban eme legrégibb neme hazai törvény által s a jelenlegi közgazdasági viszonyoknak megfelelő módon nem volt szabályozva. Az 1884. XVII. t. cikkben foglalt ipartörvény csak az állandó jellegű ipari gyéitsabályozza s a vándoripar különböző neveit nem öleli

fel. A vám- és kereskedelmi szövetség intézkedései alapján az ügy végleges törvényhozási szabályozásáig az 1852. szept. 4-én kiadott házalási rendelet állván a magyar korona országában érvényben, a vándoripar egy neme, a házalás legalább némileg szabályozottnak tekinthető, noha eme szabályozás több tekintetben elavult s ma már alig használható rendelkezéseket tartalmaz. A vándoripar egyéb nevei azonban mind e mai napig egyáltalán nincsenek törvényesen szabályozva.

E tényállás egymagában indokoltá teszi, hogy a törvény a vándoripar rendezésével foglalkozzék. Amde még egyéb nyomós indokok is mulhatlanul kötelességünké teszik, hogy ez ügyet immár véglegesen szabályozzuk.

Az ország kereskedői és részben iparos körei ugyanis már régóta komoly panaszokkal lépnek fel azon súlyos verseny ellen, melyet nekik a vándoriparosok okoznak. E körök nem csekély része direkte a vándoripar s különösen a házalókereskedés teljes eltiltását követeli. S noha az alább felemlítendő indokok alapján e kíváncsolom teljesítése nem helyeselhető, tagadhatlan, hogy ott, hol az állandó kereskedelem és ipar a fogyasztó közönség igényét minden irányban kielégíteni képes, jogos és méltányos, hogy a házalás és a vándoripar egyéb neveinek üzése a kereskedők és iparosok anyagi érdekeinek megóvása céljából a mulhatlanul szükséges minimumra redukáltsék. A vándoripar nagymérvű korlátozása, avagy éppen teljes eltiltására irányuló e törekvésekkel szemben állanak azonban ezekkel teljesen ellentétes oly érdekek, me-

lyek ismét a törvényhozásnak kötelességévé teszik, hogy e foglalkozást, habár szűkebb keretekbe szorítva, továbbra is fentartsa. Ezen indokok közül különösen kiemelendők a következők:

Faluhelyen egyáltalán, különösen pedig a városoktól s más nagyobb helységektől távolabb fekvő községekben, pusztákon és tanyákon, nem különben oly hegyi vidéeken, hol az aránylag csekély számú lakosság elszórtan, egymástól távolabb eső házakban lakik, annak kisebb ipari munkálataira és házi szükségletekre vonatkozó igényei oly csekélyek, hogy ily helyeken állandóan letelepedett kereskedők és iparosok elegendő foglalkozást nem találván, meg nem élhetnének s így tényleg ott le sem telepszének. Ily vidékek lakói összes apró-cseprő házi szükségleteiket s a ház és gazdaság körül előforduló kisebb iparos munkákat a vándoriparosoktól szerzik be, illetőleg ezek által végeztetik. A vándoripar eltiltása ily helyeken egyértelmű lenne azaz, hogy az ország e vidékeinek lakói legszükségesebb beszerzéseiket és munkáikat vagy éppen nem, vagy csak aránytalanul drága áron lennének képesek eszközölni. E vidékekre nézve tehát a vándoripar további fentartása határozottan életkérdést képez.

Különben a termelők szempontjából is ártalmas lenne a házaló-kereskedés és a vándoripar teljes megszüntetése, mert a házaló az ország legfélreesebb zugaiban is felkeresi ép azon fogyasztókat, kiket az állandó kereskedő meg nem közelíthet s ez uton a fogyasztást és közvetve a termelő és nagyobb kereskedő érdekeit is előmozdítja.

A „Székelyföld“ tarczája.

A megtért bűnös.

— Karczolat. —

Írta: Hevessi Jenő.

Fodros Kajetán a lábtyüművészet egyik kitünő és érdemdu tagja volt. Kitünő azért, mert olyan formás cipőket egész Kenyere-Tégláson sem lehetett kapni, mint ő nála s érdemdu azon oknál fogva, mert egyedül neki köszönhető azon fontos körülmény, hogy a „Kenyere-téglási lábtyüművészet önképző- és közművelődési egyesülete“ megalakult.

Hogy milyen szorgalmas, ügyes és sokoldalú férfiú volt Fodros, mutatja az is, hogy a czéhbeli atyamesterség és az egyesületi elnökségi teendőkön kívül még arra is ráért, hogy deres, öszülő hajjal, hulladozni kezdő fogakkal elvette Kenyere-Téglás egyik viruló rózsáját, nemes Csiriz Anna leányzót, akinek gyönyörű haján és észbontó tekintetén kívül még vagy huszezer forint is volt a birtokában.

Egy napsugaras vasárnap délután vezetteoltárhoz a jeles férfiú a város ékes virágát és a templomból büszke léptekkel kivezetve életpárját, úgy érezte, hogy ifju nejét örültül szereti és hogy nincs az az éles dikics a világon, amely fiatal Annuskáját, az ő életének fonalát elmetszheti.

Boldogan éldegéltek együtt és élvezték a mézeshetek gyönyörűségeit, melynek vége-hossza nem akart lenni.

De mégis vége szakadt. Sajnos, sokkal előbb, mint azt várni lehetett. Ugy látszik, a kenyere-téglási lelkész nem elég erősen csirizelte össze a frigyet, mert egy szép napon Fodros arra ébredt, hogy bálványozott Annuskája szíve nem ő érette kalapált többé, hanem egyik nála dolgozó fiatal legényért, aki olyan szép piros papucsokat tudott készíteni és aki még a „tarara-bumm diay“ nótát is kifogástalanul tudta elfütyülni.

Mi volt a széles kaptafára huzott szük cipő kinja az övéhez képest?

Komisz „huszár-suviksz!“

Amint ezt elgondolta, ádáz dühvel csapta a kezében levő piros kordován csizmát a falhoz, együtt pedig az asztalon heverő csirizes-tálat a sarokból a kuczorgó tiszteletbeli díjtalan-lábtyüművész-g. vakornok-jelölt szurtos ábrázatához vágva, felordította:

— Miska! nem hallod?

— Érzem is! nyöszörgő a váratlanul megtisztelt sülvölvény, körmeivel az arczára ragadt csirizt kapargatva.

— Gurits! de magad! Vagy álmodozol?

— Oh bárcsa! álmodoznék! sóhajtott Miska fájdalmasan.

Fodros Kajetán szikrázó szemekkel kérdezte a félénken felé vánszorgó inast:

— Hűtlen az a szonyod? Szólj, vagy agyonkalapállak!

— Nem tudom . . .

— Nem tudod? — ordította a mester növekvő dühvel és fenyegetőleg forgatta meg feje felett az erős lábsziját.

— Tudom . . . rebegte félénken a megijedt Miska.

— Mit tudsz? Hogy a majszterné hűtlen lett hozzám?

— Azt . . .

Oh te szegény Miska, kinek hátát az isten arra teremtette, hogy rajta a dühös mester erőműtani gyakorlatokat végezzen! Oh te szegény hát, melynek végig kellett szenvedni a Fodros olvasatlanul adott csapásait, melyhez képest az egyiptomi hét csapás csak szerelmi-czirogatás számba ment!

Az előbb még csak a sovány reggeli után sajgott a szegény művészjelölt éhező gyomra, de a záporos módjára hulló lábszij-csapások után egész teste sajogni kezdett.

Végre a dühös mester is megelégtelt a neje hűtlenségéről bizonyítékot szolgáltató inas verését és letette az asztalra az igazságot osztó lábsziját. Kifújta dühét.

Leült nagy busan a kerek háromlábú székre és fejét tenyerébe hajtva, gondolkodni kezdett a történetek felett.

Arra a szomorú meggyőződésre jutott, hogy ámbár Annus nélkül a patkó szöveget sem ér neki az élet, nejeivel többé nem lehet együtt élnie, mert hűtlen feleség nem való az ő becsületes személyéhez, kit az egész város tisztelt.

Szakítani fog vele. Szakítani még akkor is, ha életének fonalát is szétszakad miatta.

— De mit fog a város népe beszélni? Hogyan fog az emberek szemei közé nézni, midőn az utczán köszöntik? Nem fog-e a vér arczába szökni,

De vannak hazánkban oly vidékek is, melyek sanyaru közgazdasági viszonyai mellett a vándoripar eltűnésével a lakosságtól a megélhetés lehetőségét vonnók meg s azt kivándorlásra kényszerítetők. Így pl. köztudomásu tény, hogy némely félvidéki megye lakóinak nem csekély része magát és családját ugyszólván kizárólag a vándoripar üzéséből tartja fenn. E viszonyokra a törvényjavaslat elkészítésénél okvetlenül figyelemmel kellett lenni.

Egyébként közrendészeti, közbiztonsági, közegészségügyi, nem különben vám- és jövedéki szempontok is sürgősen szükségessé teszik a vándoripar ügyének szabályozását. A bizottságban mindezeknél fogva egyhangu helyesléssel találkozott a kereskedelmi miniszter ez irányú kezdeményezése.

Tekintettel az előadott, egymással részben homlokegyenest ellenkező érdekekre, a javaslat célja természetesen az kell, hogy legyen, miszerint egyrészt az állandó iparosok és kereskedők érdekei lehetőleg megóvassanak, vagyis a vándoripar lehetőleg szűk körre korlátoztassék; másrészt azonban tulszigorú megszorítások által a falusi lakók szükségleteik beszerzése körül meg ne károsíttassanak, szegénysorsu és életük fentartására a vándoripar üzésére utalt honpolgárok kenyérkeresetüktől el ne essenek. A bizottság véleménye szerint a javaslat ezen ellenkező érdekek közötti kompromisszumot helyesen s a célnak megfelelően oldja meg, miért is azt egyhangu magáévá tette a bizottság.

A kötelező polgári házasság. Megbízható értesülések szerint Ó felsége a király a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatra nézve végleg határozott, még pedig a kormány elvi álláspontjának teljes respektálásával.

A korona a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat benyújtásához megadta előleges jóváhagyását.

A kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatban érdekes szakasz gyanánt van fölvéve, hogy a felső uralkodóházból Magyarországon történő házasságokzak is polgári hatóság előtt kell előbb megkötetniük.

ha észreveszi a gunyos tekinteteket, amelyeket felé vetnek? — töprengett magában.

Nem! ő nem bírja ezt kiállani. Inkább ő megy el a városból. Hadd vessék meg azt a cifra bábót, aki egy olyan tekintélyes férj oldalán sem érzi magát boldognak.

Elővett egy darabka papirost és számolni kezdett.

Annus épen hatvanöt napig volt a felesége. Tekintve, hogy ezen idő alatt úgy tartotta, mint egy kiskirályt, bizonyára nem lesz sok, ha egy napi tartásdíj fejében tíz forintot számít fel... Hiszen a delegátusok egy-egy ebédje belekerül 15–20 forintba!

— Tehát hatszázötven forint összesen... mormogta.

Gyorsan bement a tisztá szobába és kinyitotta a szekrény ajtaját. A felesége pénzéből leolvasta a hatszázötven forintot, a többi pedig szépen visszatette a helyére. Hadd lássa az a hütlén asszony, hogy milyen becsületes férje volt ő neki!

Felöltötte ünneplő ruháját és a „két józan bakokhol” indult. Letelepdedve a sarokasztal mellé, bort parancsolt, és midőn érezte, hogy már nemcsak a jelent, de a jövőt is teljesen rózsaszínben látja, „ezálen” kiáltott és aztán tántorgó léptekkel erősen háborgó gyomorral kiballagott a vasúthoz, ahol jegyet váltott a fő- és székvaros felé induló vonatra.

Elutazott a „végkielégítéssel.”

Az asszony pedig a látogatásból hazaérkezve, hiába várta az ő „szerelmetes csirizes kecskáját” az ebédhez, mert az már valahol Czegléd felé maj-

Az osztrák kormányválság vége. Az osztrák kabinet-válság ügyében bekövetkezett a döntő fordulat. Windischgrätz Alfréd herceg ő felsége felszólítására végleg elfogadta a kabinet alakítását és mult szombaton már mint deszignált miniszterelnök mutatta be magát Wekerlének Windischgrätz ő felsége kívánságára szombaton még Budapesten maradt és reggel 9 órakor újabb, egy teljes óra hosszát tartó külön kihallgatáson volt. A délutáni gyorsvonattal azután visszautazott Bécsbe, hol megérkezése után azonnal hosszabb értekezést tartott elődével Taaffe gróffal. Azután magához rendelte a párklubok vezéreit.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Pár heti szünet után a parlament nov. 3 án ismét megkezdte törvényhozói működését. Bethlen Balázs gróf és Rosenberg Gyula előadók néhány kisebb jelentőségű törvényjavaslatot elreferálván, a fő- és székvarosi eljárások reformja került tárgyalásra. Szabó Imre előadó referálta a törvényjavaslatot, a melyhez Polonyi Géza és Holló Lajoson kívül Mezei Mór szolt. Hieronymi Károly belügyminiszter a töle megszokott szigorú tárgyilagossággal, nagy szakértelemmel s fényes kapacitáló képességgel reflektált a felszólalásokra s két beszéde után törvényjavaslatát a ház általánosságban egyhangulag elfogadta. A részletes tárgyalás hétón lesz.

Ezután Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter válaszolt Madarász József interpellációjára egy népiskola s Pável püspök egy rendelete tárgyában. A miniszter válaszait a ház tudomásul vette. Györfy Gyula interpellálta ezután Hieronymi a nagváradi nögylet ügyében. Az ülés végén felszólalt Horánszky Nándor és szóba hozta a Wekerle Sándor miniszterelnök s Apponyi Albert gróf között a honvédszoborra vonatkozólag adott válasz alkalmával előfordult incidens. Ugy értesült, hogy erre nézve a miniszterelnök nyilatkozni kíván, a miért is felkéri, hogy sziveskedjék nyilatkozni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: T. ház! Szívesen felhasználom ezt az alkalmat arra, hogy itt egy nyilatkozatot tegyek, melylyel nézetem szerint tartozom. A budai honvédszobor ügyében néhány héttel ezelőt hozzáam intézett interpellációra adott válaszbomban, gr. Apponyi Albert t. képviselő urról azt állítottam, hogy ő e szoborra nem adakozott. A lapokban közölt adatokat elegendőknek

tartom arra, hogy ez állítás téves voltát felismerjem, mert igenis a t. képviselő ur e célra adakozott. Én akkor tett állításomat jóhiszeműleg mondtam és éppen ebből folyólag tartom kötelességemnek, hogy akkor, mikor az ellenkezőről győződtem meg, bár jóhiszeműleg, de téves információ alapján sajnálatomra tett állításommal szemben az igazságot ugyanerről a helyről konstataljam.

A lapok felszólalásaiból azt is látom, hogy némelyek azt is kétségbevonják, hogy én is adakoztam a budai honvédszoborra. E tekintetben engedjék meg, hogy hogy csak azon kijelentésre szoritkozzam, hogy én igenis korábban két ízben is kisebb összegeket adtam e célra, Ha és a mennyiben ez az ivatekből nem vehető ki, e tekintetben a felelősség engem nem terhel. És e nyilatkozattal tartoztam gr. Apponyi Albert képviselő urnak, de tartoztam magamnak és azon állásnak is, melyet elfoglaltok.

Apponyi Albert gr. Elismerem a t. miniszterelnök ur mostani nyilatkozatának loyaltását és e nyilatkozattal a kérdés személyi részét, a mennyiben volt, teljesen s véglegesen elintéztetnek tartom. A miniszterelnök urnak az a nyilatkozata, hogy a honvédszoborra ő is adakozott, habár az ivatekből ez adakozásnak nyoma sem található, velem szemben nem volt szükséges, mert hiszen én e tekintetben az ő szavának feltétlenül hitelt adtam előbb is, de különben is, nem ő töle, hanem véletlenül tudomásom van arról, hogy igenis nagyobb összeggel járult a szobor felállításának költségeihez. Ezt konsatálni részemről kötelességemnek tartom. E szerint ez incidens személyi oldala a t. miniszterelnök ur mai nyilatkozata által be van fejezve, természetesen annak politikai tartalmára nézve az én nézetem marad az, a mi volt. Ezzel az ülés véget ért.

Jókai Mór összes művei.

— Felhívás Jókai Mór tisztelőihez. —

Ország szerte tudva van, hogy a nemzet koszorú írója, Jókai Mór, ötven éves írói pályájának öröm-ünnepe készül megülni. Ez ünnep országos lesz és nemzeti és mint egy illatos bokréta lesz a tűzve a közelgő 1894. esztendő homlokára, mert ez év januárius 6-ika lesz a napja. És mind amaz ünneplésnek, melyet a működő bizottság e napra tervez, ugyszólván édes és értékes magva lesz az a maradandó emlék, melynek érdekében e sorokkal fordulunk Jókai Mór tisztelőihez, mely elnevezés alá méltán foglalható a nemzet színe-java, rang-, rend- és osztálybeli különbség nélkül

szolta a kocsmában vásárolt kéthetes knakk-vurstot.

A tarara-bumm-dieyt éneklő segéd társaságában elköltött ebéd után meg nem állhatta, hogy ne kérdezze a szurtos inástól:

— Miska te! Hova ment a mestered?

— Hát bizony ténsasszony, akkor sem tudom megmondani, ha azt a darab csirkeozombot nekem adja, ami ott fekszik a tálba.

— No hát itt van, te kutyaházi. Ugyis tudom, hogy csak az a ezéled, hogy ezt megehessed.

Miska jobbkezelével gyorsan a nyújtott czomb felé kapva, balszemével a másik szoba ajtajára pislantott.

— A sifonér talán megmondja, ténsasszony.

Fodrosné kínos sejtalemtől megkapatva, szaladt a szekrényhez és felszakította annak kettős ajtaját.

— Pénzt vitt el? — kérdé ijedten.

— Aligha nem, ténsasszony.

— Oh a kiszegezett borjút al! Tehát még arra is képes volt?!

Most persze azt hiszik önkézdívásárhelyiek, hogy mikor Fodrosné észrevette a hiányt, hirtelen a csirizes tálba ájult?! Oh, ne tessék ettől félni! Egy született nemes Csiriz sokkal okosabb, minthogy ezt tette volna.

Nem ezt tette, hanem helyett úgy ahogy volt, háziköntösében, elszaladt a rendőrségre panaszra.

— Kérem a megszökött férjemet! S ha ocsmány kokánlelke már a másvilág kapujára van kifesztve, még akkor is hozzák nekem vissza. Szemébe akarok még egyszer nézni annak a vén „csirizes kecskének!”

A főkapitány udvarias volt a szép asszonyok irányában és Annus kérésére rögtön mozgásba is hozta a rendőroket. Egyuttal pedig sürgönyözött a fővárosba, hogy egy ember megy a személyvonat, tal, kinek deres a bajusza és mikor hátot fordít, az arozát egyáltalán nem láthatni s aki büneinek betetőzéséül még meg is szökött egy nagy összeg pénzzel, miért is barátságosan megkötözve, — vizsgálhazandó.

És — oh csodák csodája! — a pontos személyleírás alapján csakugyan elfogták a vén bünöst és visszahozták Kenyere-Téglásra.

A főkapitány azonnal maga elé vezettette Kajetánt és szigorú arcot öltv, magára, vallatni kezdé:

— Maga megszökött a felesége pénzével!

— A törvény értelmében ami a feleségemé, az az enyém is. Különben én el sem sikkasztottam magamat. Csupán a milleniumi kiállítás területének rándítottam fel magamat a fő- és székvaroskába, hogy egyben ezen alkalmatossággal, lendületet nyert lábtü-üzletem dratva szükségletét is helyes forrásból elégítem ki. Mondok.

— Ne hazudjék! Minek tetézi vétkét még újabb és újabb bűnökkel?

— Engedelmet kérvényezek. Hazudás csunya mestersége nem lévén kenyerem, jelen gyanúsitást indigványozással visszautalványozom. Mondok.

— De igenis megszökött!

— Én nem. Különben is azt teszek, amit akarok, mert én nemes lévén, mint a nótá mond-ványozza;

Egy gondolat kapta meg legjobban mind az elméket, a melyek az ünnep előkészítésében részt vettek, a gondolat országos ünnepet ülve, emléket is adni e napról és benne egyszersmind kettős értelmű jutalmat, az ünneplendőnek az ő saját alkotásai révén.

Megáldott fejére két ágból fenni koszorút; egy ágból, a mely díszíti és egyből, a mely védi és óvja. Egy ág az erkölcsi dísz, egy ág az anyagi jutalom s a kettő ölelkezvén a költő homlokán, hirdesse nemzete halálját s az ő dicsőségét egyben.

Allana pedig ez emlék összes eddig megírt és ez ünnep lezárásig megírandó munkáinak nemzeti díszkiadásából. Az egész Jókai, a mit az ő szelleme ötven év alatt létrehozott, együtt mint impozáns képe egy nagy pályának, szemünk elé állítva ez óriás, e korszakos munkaerő, ez írói hatalmasság, fenomenális pályafutás, mint a költőnek dicsősége és jutalma.

Maradandó becsü emiék legyen az, a melylyel mi a jubileum napját az irodalom történetébe beiktatjuk. Örök időkre szóló, beszédes mű, a mely a költőről és az ő génuszát megbecsülő nemzetről több dicsőséget fog hirdetni jövő századoknak, mint bármennyi lelkes üdvözlő beszéd, ékes, virágos ünnepi tözst. Ugy ohajtának, hogy ezuttal az összeg, a melyet vármegyék, városok, egyesületek, testületek más alkalmokkor jubileumi-ban-kekre és külső czírásságokra fordítanak, hasznos, érdemes emlékeknek szolgáljon alapul. Ebből a pénzből készüljön el a díszkiadás, a melylyel magunkat ajándékozunk meg és teljen ki az a tisztelendő, a melyet a félszázadon keresztül szüntelenül nekünk dolgozó költőnek még mindig a tartozás érzetével átnyujtunk.

Mert a kiadás árának a fele fedezze a kiadás költségét, fele pedig legyen a költőnek a nemzet-től veendő tiszteletdíja.

Ezer aláírásra van szükség, hogy a kiadás létrejöhessen; az előfizetési ár 200 forint és így 100.000 forint lesz a tiszteletdíj.

Nem kételkedhetünk abban, hogy a mikor Jókai Mór műveiről van szó, lesz az országban ezer ember, testület, hatóság, a ki ezt a nemzeti díszkiadást megszerezve, hozzájárul a költő jubileumának méltó megünnepléséhez.

Erre az aláírásra, erre a szép és hálás cselekedetre hívjuk fel Jókai Mór tisztelőinek fényes táborát.

Nem arra szólítunk benneteket ó magyarok, hogy ajándékok, hogy alamizsnát adjatok, annak, a ki a ti szolgálatokban szerzett halhatatlanságot; ezt már megtették ti is másokkal, megtették más nemzetek is. Hanem szólítjuk arra, szólítjuk a magyar értelmiség virágát arra, hogy ketten egymást fölmagasztalják: a költő kezetebe téve egy nagy élet nagy munkáját, ti pedig a kezébe értette az elismerést.

A ki ifjúságunkat bújbajos szavával meg-aranyozta, a ki lelkünket táplálta reménytelen időkben; a ki örömről, a ki gyönyörökről, a ki ál-

... Nem parancsol nekem,
Nem parancsol nekem,
A bíró, a bíró... de az ur sem!

— Ne énekeljen itt az én szobámban, mert mindjárt lecsukatom a kőterbe.

— Főkapitány ur apja nálam tanulván a lábtü-készítés művészetét, nem gondolnám, hogy az ur butálisan bánik el velem. Mondok.

Vanhaszna belátva, hogy itt szelidebb hurokat kell pengtetnie, lelkére igyekezett beszélni a borközi állapotban levő tekintélyes atyamesternek:

— Lásza, kedves Fodros bácsi, minek tesz maga ilyet? Maga, a kitűnő céhmester, az okos egyesületi elnök, a híres felköszöntő, kinek a szomszéd-vármegyékben sincs párja! Hát illik ez egy ilyen tekintélyes emberhez, mint maga? Aki becsületben öszült meg! Aztán Budapest felé szökik, ahol egymást érik a rendőrök...

Itt nem folytathatta tovább a főkapitány. Fodros lehajtottá fejét a beszéd alatt és hangosan zokogni kezdett. Kőnyei végigmosták barázdákkal teliszántott arcát.

— Igaza van a tekintetes főkapitány urnak... Csak tessék jól megmoslőkozni az én bolond fejezetemet... Megérdemlem én ezt nagyon... Beismerek mindent őszintén... Hogy nem jól tettem... Hogy másképp kellett volna cselekvényeznem... Minek rándítottam fel magamat Budapestre... Mentem volna inkább Szegedre... Ahol egy rendőrt sem látni az utcán... Oda kellett volna mennem... Nem fogtak volna most el...

És sirt sokáig a vén, megtért bűnös.

dásunk volt, megtöltvén a szellem, az erkölcs, a hit, fölemelkedés, a bazafiság kincseivel a mi szívünk tárait: gyertek mind, öregek, ifjak, urak, polgárok, hódoljunk neki mi vizsout, aranyozzák meg élete alkotását, szeretetünk, lelkesedésünk örök ifjúságával.

Aldjuk a gondviselést, hogy nekünk adta Jókai Mór, a ki a magyar faj minden fényességével, a nagy talentumok minden varázsával, nemzete büszkeségével, idegen népek irigységének méltó tárgya; egy fél század ragyogványa a magyar irodalomban, nyelvünk felvirágzásának egyik forrása. A kinek mesélő ajakán három nemzedék csügg el-andalodva, elbűvölve.

Irodalomtörténetünk csonka az ő művei nélkül dicsőségünk csonka az ő híre nélkül.

Mely magyar könyves ház, mely magyar asztal nem üres az ő összes munkáinak e nemzeti díszkiadás, az ő jubileumának e kedves emléke nélkül?

A kinek a házában már van Jókai-ja — ha részben, ha egészben — az juttassa azt, a mije van, a nálánál szegényebbnek és siessen hozzánk, hogy biztosítsa magának az örömiünnepi kiadást.

És nem csak egyházi főméltóságok, nem csak egyesek, kiket a sors vagy szorgalom a bőség áldásához juttatott, bármelyik rendben legyenek is, hanem ti városok, közhatóságok, testületek és vállalatok: mind halljátok meg e szózatunkat és siessetek aláírástokkal lehetővé tenni e biztosítást e lelkes vállalkozást, juttatván törvényhatósági, városi, egyesületi, intézeti, iskolai könyvtáraknak ebből a szép és nemes emlékből egy-egy példányt, hogy mindenütt legyen fogható jel és szózatoss hirtetője a léleknek, mely minnyajunkban lakozik. Hadd mondják el később is kezükbe vévén a nemzeti díszkiadás egy-egy példányát késő ivadékok:

Az a nemzedék tudta a köteleességét és teljesítette is azok iránt, a kik eredményesen szolgálták a nemzet dicsőségét.

Erre a feladatra hívjuk fel a nemzet fiait és hogy nem hiába hívjuk: a fényes eredmény fogja megmutatni.

Budapesten, 1893. okt. 30-án.

A Jókai-jubileum nagybizottságának elnöksége:

Védnök: József főherceg. — Disznőnök: Vaszary Kolos, br. Vay Miklós. Elnök br. Eötvös Loránt.

Különfélék.

— **Füllérestély.** A kézdívasárhelyi jótékony nőegylet az ideiglenes füllérestélyt m. szombaton tartotta meg előző és nagy számú közönség jelenlétében, mely szép siker Balogh Gyulán és dr. Bánffy Zsigmondné háziasszonyok fáradságot nem ismerő ügybuzgóságának köszönhető. A műsort Hajdó Ödön városi állatorvos ur, lapunk kitűnő tollu munkatársa, felolvasása nyitotta meg. Ezután Nagy Irma k. a. énekelte szép precízitással. Végül Butyka Vilmos és Szász Béla urak remek fúvolduette-je zárta be a három számból álló műsort. Ezután tánczra perdült a közönség fiatalja s vónje s a határtalan jókedvnek a pirkadó hajnal vetett véget.

— **A kézdi járási jegyzői kör közgyűlése.** A főszolgabírói irodában november 6-án a kézdi jegyzők megtartották november havi rendes közgyűlésüket. A gyűlés lefolyásáról következőkben tudósítunk: Elnöki megnyitót után az alapszabályok értelmében a tisztai kar lemondott s a jövő 3. évre megválasztottak: Potsa Ferencz dálnoki jegyző elnöknek, Incze Balázs nyujtói jegyző jegyzőnek, Bodó Mátyás karatnai jegyző pénztárosnak. A jövő decemberi gyűlés helye a léczfalvi körjegyzői iroda tűzoltó-ter. A községi adminisztráció és jegyzői iroda vezetéséhez szükséges nyomtatványokat a járáskör ezután egy helyen fogja megrendelni s annak idején a szállításra versenytárgyalást fog hirdetni; de előbb a mintákat állapítja meg, hogy az egész járásban egyforma nyomtatványok legyenek. Erre nézve jövő gyűlésében hoz érdemleges határozatot. Nagyobb vitát idézett elő a jegyzői irodák megvizsgálására vonatkozó szabályrendeleti intézkedés, de mivel meggyőződött, hogy a felállított s jogerős intézkedés a halmazott teendők könnyítésére szolgál, annak szövegszerű végrehajtását elhatározta. A beérkezett indítványok le-tárgyalatván, elnök felhívott, hogy a szabályzat büntető határozata értelmében a meg nem jelent tagokról a jövő közgyűlésnek tegyen előterjesztést.

— **Kholera Háromszék (P)** Még eddigelő csak kholera-gyanta forog fenn s mivel az első eset nagyon is felreess helyen mutatkozott, valószínűleg

nem is lesz több belőle, de a szigorú óvintézkedések, melyeket a hatóság tett, természetesen rendjén vannak. Az alispáni hivatalból erre vonatkozólag a következő értesítést tettük: Hidvég községhez tartozó Nyáraspatak nevű telepen f. hó 4 én kholeragyanta tünetek között egy férfi elhalván, s még más 5 egyén is megbetegülvén, f. hó 6-án a vármegyei tisztai fő-, a járási. és körorvos a hullát felboncolták, a halálesetet kholeragyantusnak nyilvánították, a gyomorreszeket a bakteriológiai intézethez felvívizsgálat végett felterjesztették; az öt beteg egyént veszélyen kívül javuló felben találták; a különben is félreess telepnek szigorú elzáratása iránt a megfelelő intézkedések megtételtek. S. p. sz. Szentgyörgyön, 1893. november 7-én. Tompa Miklós, alispán.

— **A medvék elől megiradott vadász.** F. hó 5-én egy vadász társaság tett kirándulást az ocsodai erdősekre. A község közelében az erdők alján özet remélve, állást foglaltak a vig czimborák. Cs. P. kézdívasárhelyi lakos, ki életében először vett részt ilyen társasvádszaton, izgatottan várakozott leshelyén, fel-felrezenve a hulló levelek zöreijére, most egy nyulat, majd egy özet remél — csöve elé kerülni, mely által vadászdicsőségét volt megalapítandó. Semmi vad, semmi remény! Bus csüggedés vesz erőt rajta — öt bizonyára a legrosszabb állásra helyezték, hol még a madár sem jár, — pedig ő a medvét is lelőné. Tünődése közben arra ébredt fel, hogy nem is egy, hanem három maczkócsörtetett feléje. Örülten ugrik fel helyéből s vad ordítás köztt rohan a falu felé, hol valami asszonyok tartóztatták fel a futó vadászt s vertek lelket beléje. Vadászuink magához jövé, fegyverét az erdőnek tartotta s belelőtt kétszer, gondolván, hogy legalább kettőt elejt a bestia vadakból, melyek ennyire kihozták vala sodrából.

— **Talált pénz.** Folyó hó 3-án egy bizonyos mennyiségű pénz találatot, — jogos tulajdonosa azt a városi rendőrkapitányságnál átveheti.

— **A tribunisták nézete.** A nagyszebeni Tribuna Hieronymi nemzetiségi politikájáról czikkezvén, csodálkozását fejezi ki, hogy a belügyminiszter akként gondolja megoldani e kényes kérdést, hogy a könnyen kormányozható román nép és értelmi osztálya között különbséget tesz. és mig az előbb említettnek érdekében hajlandó valamit tenni, addig az értelmi osztályt »agyonsujtani« akarja.

— **A harmas szövetség, mint méregkeverő.** A párisiak nemcsak fényes bankettekkel, orszúl éneklő kóristánékkal s a szeretet egyéb hasonló jeleivel, kedveskednek az oroszoknak. Szolgálat nekik szép mesékkel is a harmas-szövetségről, a gonosz harmas-szövetségről, a mely olyan csodadolgokat művel, mint egy mesebeli varázsló. Most is meg akarta mérgezni a nagy Gurko tábornokot. Ennek a méregkeverési históriának részletei a következők: Nemrégiben jelentette a XIX. Sécle című párisi lap, hogy Gurko tábornoknak, az orosz hadserég kizsemelt vezérének mérget keverték az eledelébe. Most ezt a hírt a következő kommentárral kíséri:

Egy nagyon különös találkozása az eseményeknek azt látszik bizonyítani, hogy politikai maki-nációval állunk itt szemben. A harmas-szövetség egy lapja csaknem ugyanabban az órában, a melyben a merénylet történt, jelentette Gurko tábornok halálát. A hír szerzőjének kétségkívül előre értesítve kellett lenni a tervezett merényletről. Mivel pedig bizonyos volt annak sikeréről, megelőzte az eseményeket s merészen előre jelentette a harmas-szövetség által gyűlölt tábornok halálát.

A múlt vasárnap több francziaországi faluskában véres korcsmai verekedések voltak, melyekben a hadsereg több utjonának bevették a fejét. Elvagyunk készülve annak a kiderülésére, hogy a harmas szövetség keze van ebben a dologban is.

— **Rettenő katasztrófa** Santanderben a Cabo Mahichaco nevű spanyol dinamittal megrakott hajó kigyuladt. A tűz a fedélközben ütött ki s csakhamar elterjedt a hajó belsejében, a hol 20 láda dinamit és nagy petroleumrakomány volt. Az iszonyu robbanás az égő hajó személyzetét nyom-ban magoltte. Hasonló sors érte az Alfonzó XII. transatlanti gőzhajó személyzetét is, a mely az égő hajó segítségére sietett. Az iszonyu katasztrófának áldozatul estek az összes csendőrök, kettő kivételével, továbbá a révkapitány és annak segédtszije is. A hajónak iszonyu erővel szerteszét vágódó roncsai elpusztították a szomszédos házakat, felszakgatták a vasuti sineket és elindították a vasuti kocsiakat. Sok ember meghalt, vagy megsebesült. Tíz ház kigyuladt. Egy vasuti vonat, a mely a robbanás pillanatában érkezett a pályaudvarba, teljesen elpusztult, az utasok részint életüket veszítették, részint megsebesültek. A halottak számát, a kik a katasztrófának estek áldozatul, 150 re becsülik; körülbelül ugyanannyian súlyos sérüléseket szenvedtek.

— Maláji ballada. A világ összes népballadái között bizonyára ritkítja párját a maga rövidségében, tragikus velősségében a következő maláji énekecske:

Dal a tigrisről.

Jött az ember,	Nem maradt,
Jött a tigris —	Csak morzsalék:
Éhes az ember,	Morzsalék-rizs,
Éhes a tigris.	Morzsalék-ember.
Jött az ember,	Evett az ember,
Rizst enni	Evett a tigris:
Jött a tigris,	Rizst az ember,
Embert enni.	Embert a tigris.

Hirdetések.

Máriaczei Gyomorceppek

Ugyanazon látnak gyomor bajnál, nékülözhetetlen és átlátszó ismeret
uaz. A gyomorbetegség tünetei: éhgyalanság, gyomorégés, bölg lehel-
lejtés, savanyu felbőgés, hasmenés, gyomorézés, felesleges nálkakvá-
lazás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, székülés.
A gyomorbetegséget megelőzni és gyógyítani lehet, ha a megnyilvánuló
tünetekről időben tudunk, és a megfelelő orvosi segítség mellett, a megfelelő
gyógyászati eszközökkel, a megfelelő táplálékkal, a megfelelő életmóddal.
Említett bajoknál a **Máriaczei Gyomorceppek**
ékek ott kint, ahol a gyomor beteg, és mit száz más beteg
nyírta meg. Ez a gyógyszer a gyomor betegségeit gyógyítja, és a
gyomor 40 kr. nagy tüveg a 70 kr.
Magyarországi források:
Tóth József gyógyszerész
Budapest, Király utca 12 sz.
A védegyet és alárát tüzéren tessék megtekint-
ni. Csak aly cseppel tüssök elöngadhi, melynek bur-
kán a **Máriaczei Gyomorceppek** szavai vannak. (C. Brady) és ezen szavakkal: "Valódságot bizonyítom".
A **Máriaczei Gyomorceppek** valódián kaphatók.

Kovács Ferenc gyógyszerárban Kézdi-Vásárhelyt.

Igás lovak árverése.

Tíz pár erős, egészséges csiki igás ló, teljes erdőlf felszereléssel, u. m. erdőlf taliga, szán, hámok, pokróczok és lánczokkal, melyek

alig néhány hónapig voltak használatban, nyílt árverésen f. évi november hó 12-én d. e. 10 órakor Gelencze község háza előtt el fog adatni.

Gróf Mikes Ámin
erdőgazdasága Zabolán.

Szabó Albert

dusan felszerelt

* KÖNYVNYOMDÁJA *

elvallal minden e szakba vágó munkát feltűnő olcsó árakon.

PAPIR- ÉS IRÓSZER KERESKEDEÉS,
nagy nyomtatványraktár.

A „SZEKELYFÖLD” KIADÓHIVATALA.

HIRDETÉSEK ELFOGADTATNAK.

→ Egy jó magaviseletű fiu tanulóul felvétetik. ←

Sz. 4398—1893.

tlkvi.

HIRDETMÉNY.

Kézdi-Martonfalva községének Martonfalva, Futásfalva és Felső-Csernát községek határán levő és arányosítás tárgyát képező erdő és legelőt magában foglaló telekkönyvei birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakítatnak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkekben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítatik.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítése kapcsolatosan a 3740/93. sz. a. kibocsátott hirdeteménnyel 1893. november 20-ik s következő napján délelőtt 9 órakor Martonfalva községében fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

3. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetőleg, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelyt, 1893. október 30-án.

Gaál István,
kir. egyes bíró.